

VEGSUND BARNEHAGE

Lek, mestring og hverdagsmagi

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Del 1 Årsplan 2024-25

VI ØNSKER ALLE BARN OG FORELDRE VELKOMMEN TIL ET NYTT OG SPENNENDE BARNEHAGEÅR!

Årsplanen er den del av barnehagens virksomhetsplan. I tillegg utarbeides det planer for kortere og lengre tidsrom for ulike barnegrupper etter behov.

Årsplanen er et arbeidsverktøy for barnehagepersonalet, og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Den skal gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der samfunnsmandatet er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal tilby barn under opplæringspliktig alder et omsorgs- og læringsmiljø som er til beste for barna. Dette skal gjøres i samarbeid med og forståelse med barnas hjem.

I Vegsund barnehage har vi gjennom flere år jobbet bevisst og målrettet med sosial kompetanse, vennskap og lek. I tillegg jobber avdelingene med sine egne prosjekter tilpasset barnas alder og interesser.

Vår visjon «Lek, mestring og hverdagsmagi» skal ligge til grunn for alt vi gjør i barnehagen. Leken er barnas viktigste aktivitet, og barnehagens hovedfokus. I tillegg skal barna oppleve progresjon og mestring i ulike aktiviteter og situasjoner. Hverdagsmagien er krydderet, det som gir det lille ekstra, og det som setter fantasien i gang.

Ingrid Onsum Berg, daglig leder

Vegsund Barnehage

Vegsundveien 44

6020 Ålesund

Tlf : 988 73 828

Mail: postmaster@vegsundbhg.no

Hjemmeside: vegsund.barnehage.no

BARNEHAGERUTEN 2024–2025

August	Oppstart av nytt barnehageår Tilvenning og oppstart 26.08. og 27.08: Planleggingsdager. Barnehagen er stengt.
September	Foreldremøter i løpet av september
Oktober	
November	06.11: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt Su– møte Styremøte
Desember	12.12: Luciafeiring. Kveldstid sammen med foresatte 06.12: Nissefest. Dagtid uten foresatte
Januar	02.01: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt
Februar	Styremøte 06.02: Samenes nasjonaldag
Mars	Årsmøte: Alle foresatte er invitert til å delta
April	16.04.: Barnehagen er stengt (onsdag før skjærtorsdag)
Mai	Su– møte Styremøte 16.05: Mini 17.mai. Dagtid uten foresatte 30.05: Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.
Juni	Sommerfest i løpet av juni: Ettermiddagstid sammen med foresatte
Juli	Ferieavvikling . Barnehagen er stengt i uke 29 og 30. Redusert åpningstid ellers i juli (kl 08.00– 16.00)

VÅRE AVDELINGER

KONTAKTINFORMASJON

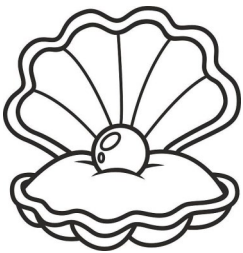

KRABBEN:

Tlf: 950 15 959

Mail: krabben@vegsundbhg.no

Barn: 13 barn i alderen 2– 3 år

MUSLINGEN:

Tlf: 919 12 862

Mail: muslingen@vegsundbhg.no

Barn: 13 barn i alderen 1– 2 år

TARE:

Tlf nr: 950 04 378

Mail: tare@vegsundbhg.no

Barn: 22 barn i alderen 3-6 år

SJØSTJERNA:

Tlf: 950 66 246

Mail: sjostjerna@vegsundbhg.no

Barn: 22 barn i alderen 3-6 år

KONTOR:

Tlf: 988 73 828

Mail: postmaster@vegsundbhg.no

SJØSTJERNA

VÅRT HOVEDFOKUS

Vi er en storbarnsavdeling med 22 barn i alderen 2-6 år. Gjennom lek veiledet av engasjerte, trygge og støttende voksne, vil barna få mulighet til å utvikle sosial kompetanse. Vårt mål er å være trygge og gode rollemodeller som lærer barna samspill i lek hvor initiativ, fantasi, inkludering, engasjement og vennskapelige relasjoner finner sted.

Personalet er impulsive og fleksible, omsorgsfulle og rettferdige, og opptatt av at hvert enkelt barn skal oppleve mestring.

I barnehagehverdagen får barna øve seg på å være selvstendige, de får lære å kjenne på alle følelser og hvordan de kan håndtere de, de får øve seg på å stå i konflikter, inngå kompromisser og hevde seg selv, med en solid og trygg heiagjeng rundt seg på veien dit.

Personalet legger til rette for at barna blir selvstendige i garderobesituasjonen. Vi øver på å klare selv, samt hjelpe hverandre ved måltidene. Personalet legger rammene for at leken, både frilek, styrte aktiviteter, utelek og lek på tur blir en arena for å øve på sosial kompetanse, grov - og finmotorikk og språk.

BARNA PÅ SJØSTJERNA

2019– barna: Eliah, Fride, Emma G, Daniel, Samuel, Amelia, Felix I, Lukas, Agnes

2020– barna: Jenni, Sara, Gard, Julian, Felix M, Emma L

2021– barna: Adrian, Johanna, Aaron, Gustav

2022– barna: Nikoline, Sofie

PERSONALET PÅ SJØSTJERNA

Adele

Pedagogisk leder

Anne Synøve

Fagarbeider

Silje

Pedagogisk leder

Eva

Ped. medarbeider

Rasa

Ped. medarbeider

TARE

VÅRT HOVEDFOKUS

Å leke er det viktigste barn gjør, og Tare setter av mye til ti frilek. Under lek tilegner barna seg sosial kompetanse, språk, kunnskaper, og fantasien og selvfølelsen utvikles. Personalet er observerende, deltakende, aktiviserende og støttende for de som trenger dette for å mestre leken og lekekodene mellom barna. Ved å dele barnegruppen i mindre grupper ser vi at leken kan få enda bedre vilkår. Nye vennskap kan dannes og det blir mer ro rundt leken.

Vi veileder barna til å se etter løsninger på konflikter selv, og tar barnas ulike følelser på alvor. Vi oppmuntrer til selvstendighet og inkludering, ved å lytte aktivt til det barnet gir uttrykk for, og støtter barnet i samspill, lek og relasjoner. På Tare ønsker vi at alle barn skal få oppleve å være trygg og ha tilhørighet i gruppen. Vi har fokus på godt sosialt samspill mellom voksne og barn, og mellom barna.

Barns medvirkning er viktig for oss, og ved å være nysgjerrige og lyttende voksne ønsker vi å fange opp hva som interesserer barna og gir dem en god barnehagehverdag.

Tare har temaarbeid gjennom året. Her tar vi utgangspunkt i barnas interesser og behov. Vi har samling i små og større grupper, som er tilpasset barnets aldrings og modningsnivå, for å sikre at barnet forstår, blir hørt og kan være aktivt deltakende.

Tare er ofte ute, både på tur og innen barnehagens område. Utelek stimulerer til mye grovmotorisk aktivitet, samt at rolleleken får andre vilkår enn inne.

BARNA PÅ TARE

2019– barna: Ingrid, Amalie, Daniel, Lukas, Anna, Andrej, Muska

2020– barna: Hugo, Levian, Mie, Tuva

2021– barna: Maud, Isak, Nikolai, Edvard, Sverre, Olivia, Nora, Tobias, Sigrid, Henrik

PERSONALET PÅ TARE

Tone

Pedagogisk leder

Maria

Pedagogisk leder

Trine

Ped. medarbeider

Anette

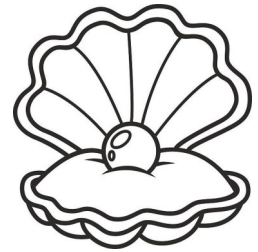
Ped. medarbeider

Ragnhild J

Ped. medarbeider

MUSLINGEN

VÅRT HOVEDFOKUS

Dette barnehageåret vil Muslingen bestå av 13 barn i alderen 2-3 år.

Trygghet og omsorg er viktig for å skape gode vilkår for læring og utvikling, og trygge rammer er en forutsetning for at barna trives og utvikler seg.

Det viktigste på en småbarnsavdeling er den daglige omsorgen. Gode og trygge relasjoner, trivsel, mat, hvile og omsorg er fortsatt vårt hovedfokus. For å kunne gi barna gode utviklingsmuligheter, er det viktig at disse behovene blir dekket. Derfor er vi opptatt av å være tilstedeværende voksne, som lytter, respekterer, forstår, deltar, motiverer og støtter.

De kommer nå i en alder hvor vennsksrelasjoner dannes, og leken går over fra parallell- lek til mer sosial rollelek. Alle barn skal møte et inkluderende miljø, der alle har noen å leke med. Barna skal lære å ta hensyn til hverandre og være gode hjelpere for hverandre. Vi jobber mot at barna skal utvikle lekekompetanse, noe som innebærer å kunne starte lek og opprettholde den.

Vi vil ha gruppedeling flere dager i uken. Personalet er tett på som med- lekere, veiledere og guider. Vi ser at gruppedeling er positivt for alle barn. Vi får mer tid til hver enkelt barn og kommer tettere på leken og relasjonene.

Vi vil gå på tur en dag i uken, hvor vi har som mål i bli kjent med naturen og nærmiljøet.

Tidlig språkstimulering er viktig, og i denne alderen handler dette om å oppfordre barnet til å bruke språket. Barn lærer når de holder på med noe de er opptatt av og interessert i. Vi vil ha temaarbeid knyttet til barnas interesser på Muslingen. Barna skal hver dag oppleve at noen lytter til og viser interesse for det de sier og gir uttrykk for.

Vi setter av mye tid til å øve på selvstendighet under av- og påkledning, måltid og i potte/ do-trening.

BARNA PÅ MUSLINGEN

2022- barna: Ada E, Eilev, Maria, Fay, Ema, Arthur, Vanja, Ulrik, Liam, Alma, Ada V

2023- barn: Mari, Emily

PERSONALET PÅ MUSLINGEN

Gunhild

Pedagogisk leder

Durga

Pedagogisk leder

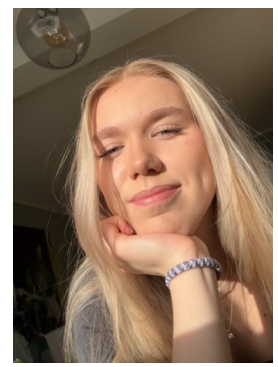
Ragnhild R

Fagarbeider

Tassanee

Ped. medarbeider

Matea Schei

Ped. medarbeider

KRABBen

VÅRT HOVEDFOKUS

Dette barnehageåret vil Krabben etter hvert bestå av 13 barn i alderen 1– 2 år.

Oppstart i barnehagen er for mange det første møtet med den store verden utenfor den nærmeste familien. Vi ønsker å gjøre denne overgangen lettest mulig for både barn og foreldre, gjennom å sikre og skape gode relasjoner, trygghet, tillit og omsorg. God kommunikasjon er stikkordet her: barnehage og hjem må samarbeide for at overgangen skal bli best mulig for barnet

Trygghet og gode rammer er en forutsetning for at barna skal trives og utvikle sine evner. Hverdagen på Krabben vil bestå først og fremst av å dekke primærbehovene; mat, søvn og omsorg. I tillegg er leken særdeles viktig også for de minste barna: parallelleken blomstrer, barna skal øve på sosiale ferdigheter, vente på tur, dele med mer. Personalet skal hjelpe barna til å utvikle gode sosiale samspill og bygge gryende vennskap. Derfor er personalet opptatt av å være tilstedeværende voksne, som innebærer å lytte, respektere, forstå, delta, motivere og støtte.

Tidlig språkstimulering er viktig, og for oss på småbarn handler dette om å aktivere barnet til å bruke språket så mye som mulig. Sang, sette ord på det vi ser og opplever, se og fortelle bøker og eventyr er aktiviteter som støtter opp om språkutviklingen.

I tillegg skal barna få oppleve mestring på sitt nivå. Derfor tilrettelegger vi og oppmuntrer til utfordringer og aktiviteter som er tilpasset alder og utvikling..

Visjonen « Lek, mestring og hverdagsmagi» skal synes i barnehagedagen!

BARNA PÅ KRABBen

2023- barna: Amelia, Matheo, Anna, Olav Edward, Pernille, Christian, Elly Tomine, Lilly, Hennie, Mia,

2024- barna: Eskild, Sienna

PERSONALET PÅ KRABBen

Rita

fagarbeider

Øystein

fagarbeider

Astri Helen

Pedagogisk leder

Cecilie

Ped. medarbeider

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er et satsningsområde for Vegsund barnehage, og er en forutsetning for å kunne fungere godt sammen med andre.

Denne kompetansen uttrykkes, utvikles og tilegnes gjennom sosialt samspill med andre barn og voksne.

Målsettingen er å øke barns sosiale kompetanse gjennom positiv sosial ferdighetstrening.

Personalet arbeider kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. Anerkjennende og støttende relasjoner er grunnlag for utvikling av sosial kompetanse. Barna skal få mulighet til å lære og trene på viktige og nyttige sosiale ferdigheter og holdninger som gjør det mulig å etablere og vedlikeholde sosiale relasjoner.

I praksis ser vi dette gjennom personal som er tett på i barnas lek, både som medlekere, observatører og støttende voksne. Barna blir rost og oppmuntret til prososiale handlinger, inkluderende praksis, empati og selvhevdelse.

Førskolegruppa

Førskolegruppa består av de eldste barna på Tare og Sjøstjerna.

Førskolegruppa samles fast 1 gang i uken, oftere om vi har tid og lyst. Barna år selv i stor grad bestemme innholdet på gruppen: de deltar i planlegging og evaluering, kommer med innspill og ideer, og deltar på den måten i en demokratisk prosess.

Førskolegruppa har fokus på lek, sosial kompetanse og selvstendighetstrening. Det jobbes med begreper innen matematikk, vi utforsker ulike naturfenomen, og er ute i all slags vær og vind. Øving på å bli trygg i vannet gjennomføres i basseng med autoriserte instruktører noen uker hvert år.

Førskolegruppa er ofte på tur, og bruker blant annet Stafsetneset aktivt gjennom hele året.

Del 2 Virksomhetsplan

LOVER, REGLER OG

Barnehagen er pålagt å følge Barnehageloven, samt Forskrifter om Rammeplan for barnehagen.

RETNINGSLINJER

Disse gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Kommunen er lokal barnehagemyndighet, og fører tilsyn med alle barnehagene i kommunen.

PRESENTASJON AV

Vegsund barnehage er en heldagsbarnehage, bygget og åpnet i 2005.

BARNEHAGEN

Vi har 4 avdelinger: Tare og Sjøstjerna har plass til barn i alderen 2-6 år, Muslingen og Krabben har barn fra 1-3 år.

Vår visjon er «Lek, mestring og hverdagsmagi». Dette er et mål for all pedagogisk virksomhet i barnehagen at alle barn skal utvikle lekekompetanse samt oppleve glede, mestring, samspill og læring i lek. Hverdagen skal krydres av små magiske øyeblikk .

Avdelingene jobber mot målet tilpasset barnas alder, utvikling og interesser.

ORGANISASJON

Vegsund barnehage er organisert som et samvirke, der foresatte betaler en gitt andel når barnehageplassen er akseptert.

Foretaket har egne gjeldende vedtekter som legger føringer for drift av barnehagen.

Vegsund barnehage har eget styre og samarbeidsutvalg (SU).

Styret består av valgte foreldrerepresentanter, og har ansvar for økonomisk drift av barnehagen.

Su består av valgte representanter blant foresatte og personal, og skal fremme samarbeid mellom hjem og barnehage.

Hvert år har vi årsmøte for alle andelshavere.

SAMARBEIDSPARTNERE

For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, skal barnehagen samarbeide med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Barnehagens viktigste samarbeidspartnere er barnas foresatte.

Samarbeidspartnere utenom foresatte er:

Grunnskole, helsestasjon, PPT, barneverntjenesten, høyskoler og videregående skoler.

Vegsund barnehage er praksisbarnehage, og har dermed med jevne mellomrom studenter fra barnehagelærerstudiet i praksis. Vi er godkjent læringsbedrift, og kan ha fagarbeidere og videregående elever som skal ha praksis i barnehage.

**PLANLEGGING,
DOKUMENTASJON
OG VURDERING**

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der innholdet skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Gjennomføring av planene må være så fleksible at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. God planlegging bidrar til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens menneskelige og materielle ressurser.

Dokumentasjon av pedagogisk opplegg skjer gjennom bildebruk, informasjonsskriv, ulike planer, utstillinger mm.

Avdelingene har en månedsplan med aktiviteter og gjøremål, men dette er en levende plan, åpen for endringer. Barna skal kunne komme med innspill, forslag og ønsker for aktivitet og gjøremål.

Vurderinger av det pedagogiske arbeidet skjer blant annet gjennom samtaler med barna, fortløpende vurdering i etterkant av opplegget, observasjon av barna og gjennomgang av didaktiske planer. Vegsund barnehage har inntil 5 planleggingsdager i året. Personalet bruker disse dagene til faglig oppdatering, aktuelle kurs innen barnehagevirksomhet, planlegging og vurdering av det pedagogiske opplegget og barnehagens innhold, HMS arbeid mm.

**TILVENNING I
BARNEHAGEN**

Ved oppstart i barnehage vil alle nye foresatte innkalles til foreldremøte i forkant, samt bli invitert til å komme på besøk før oppstart. Selve tilvenningen skjer gradvis, med utgangspunkt i barnets behov.

Det er svært viktig med god kommunikasjon mellom hjem og barnehage for å gjøre tilvenningen best mulig for barnet. Personalet skal sørge for tett oppfølging slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Ved overgang fra småbarnsavdeling til storbarnsavdeling bygger vi opp tryggheten til nye avdeling over tid, men kjent personal tilstede.

Barna begynner å gå på besøk til sin nye avdeling i god tid før oppstart på ny avdeling, gjerne 2 måneder før. En uke i løpet av forsommeren har vi en mer intensiv periode der barna er på sin nye avdeling det meste av uken sammen med personal fra småbarnsavdelingen.

**OVERGANG
BARNEHAGE –
SKOLE**

Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til skole.

Ålesund kommune har gitt ut kvalitetskriterier for barnehager i Ålesund, som gir retningslinjer til alle barnehager og skoler om hvordan samarbeide for å sikre en best mulig overgang for barna. Dette innebærer besøk til skolen, skoleforberedende arbeid og selvstendighetstrening. Samtaler og møter med skolens ledelse og SFO avtales etter behov. Barnehagen har egen førskolegruppe for de eldste barna i barnehagen. Gruppen møtes 1-2 dager i uken og har eget tilpasset opplegg.

DANNING

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter.

Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre, og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati.

I danning inngår oppdragelse som en prosess der voksne både leder og veileder neste generasjon. Personalet skal veilede barn i deres veksling mellom samfunnets normer og sosiale krav og egen væremåte, med utgangspunkt i barnets modnings- og utviklingsnivå.

BARNES

Barna skal få uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen.

MEDVIRKNING

Hvor omfattende medvirkningen vil være, og hvordan retten praktiseres, vil være avhengig av barnets alder og funksjonsnivå.

Personalet er guider og veiledere som tar hensyn til barns innspill, men har samtidig klare grenser. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet gjennom deltakelse i ulike demokratiske prosesser. Eksempler på dette kan være at barna i felleskap kommer frem til regler for avdelingen, hvordan oppgaver skal øses, kan komme med innspill og bestemme aktiviteter mm. Barns ønsker skal bli hørt og tatt på alvor.

Gjennom observasjoner og samtaler med barna får vi informasjon om hva barna liker, ønsker, leker osv.

FORESATTES

MEDVIRKNING

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnets behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf barnehageloven § 1.

Foreldresamarbeidet skal skje både på individnivå med foresatte til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldreråd (FAU) og samarbeidsutvalget (SU).

FAU består av alle foresatte i hele barnehagen, SU av valgte medlemmer fra foresatte og personal.

I tillegg til den daglige kontakten med foresatte ved henting og levering tilbyr barnehagen foreldresamtaler 2 ganger i året, og oftere etter behov. Samarbeidet skal sikre at foresatte får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av barnehagetilbudet. Både foresatte og personal må forholde seg til barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag.

OMSORG

Barn har rett til og skal møtes med omsorg. Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Omsorgsforpliktelsen stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet overfor det unike hos hvert enkelt barn og det unike i situasjonen og i gruppen. En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i still, måltider og påkledning. Omsorg i barnehagen handler både om relasjonene mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barna mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse, og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv

LEK

Leken er frivillig, lystbetont, spontan, ikke målrettet og kommer fra en indre motivasjon. Leken har egenverdi og er en viktig side av barnekulturen, og er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for sosial kompetanse og læring. Barn lærer og utvikler en sammensatt kompetanse gjennom leken. Ved å late som, går barn inn i sin egen forestillingsverden, tar andres perspektiv og gir form til tanker og følelser. Lek med den fysiske verden både ute og inne innebærer utforskning og bearbeiding av inntrykk..

Leken skal ha fremtredende plass i barns liv i barnehagen.

Å få delta i lek og få venner er grunnleggende for barns trivsel og meningskaping i barnehagen.

Barnehagen skal legge til rette for fysisk og organisatorisk til rette for variert lek med progresjon i forhold til alder og utvikling.

Personalet må være tilgjengelige for barn ved å støtte, inspirere og oppmuntre barna i deres lek. Barn som ikke deltar i lek, holdes utenfor eller ødelegger andres lek må gis særskilt oppfølging.

LÆRING

Læring skal foregå i det daglige samspillet mellom mennesker og med miljøet og være nært knyttet sammen med omsorg, lek og danning. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet, vitebegjær og lærelyst, og bidra til et godt grunnlag for livslang læring og danning. Barnehagen skal styrke barns læring i formelle og uformelle situasjoner.

De formelle læresituasjonene er planlagt og ledet av personalet. Uformelle lærings –situasjoner er nærmere knyttet til hverdagsaktiviteter, lekdanning og annen samhandling. De sju fagområdene er knyttet til både formelle og uformelle lærings situasjoner. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er forutsetning for god læring og opplevelser av mestring og glede. Progresjon og utvikling skal knyttes opp til modnings– og utviklingsnivå.

Fagområdene

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt, men de vil sjelden opptre isolert. Flere fagområder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i hverdagsaktiviteter i barnehagen. Alle barn skal få mulighet for læring og utvikling i alle områdene. Det skal være en progresjon i arbeidet med

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

I løpet av småbarnsalderen tilegner barna seg grunnleggende motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, fysiske egenskaper, vaner og innsikt hvordan de kan ivareta helse og livskvalitet. Barn er kroppslig aktive og uttrykker seg mye gjennom kroppen. Barnehagen skal bidra til at barna skal få respekt, kunnskap og forståelse for egen og andres kropp og helse, samt få gode erfaringer med aktivt bruk av egen kropp gjennom varierte og allsidige bevegelsesopplevelser, både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at barna får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring, utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp, kunnskap om menneskekroppen og forståelse for betydningen av gode vaner og sunt kosthold.

Kostholdet i barnehagen følger FHI's anbefalinger. Vi serverer grønt eller fiskeprodukter til hvert måltid. Varm lunsj har vi ca 1 gang i uken. Det serveres enkle retter som ikke krever for mye forarbeid, feks fiskeburger, spagetti med kjøttsaus, supper mm. Om man følger en spesialdiett må mat medbringes selv.

NÆRMILJØ OG SAMEFUNN

Barnehagen skal bidra til at barn møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barnehagen skal styrke kunnskap og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett.

Barna skal få bli kjent med og delta i samfunnet gjennom opplevelser og erfaringer i nærmiljøet, og oppleve at gutter og jenter blir tatt like mye hensyn til. Barnehagen skal også bidra til at barna kan forholde seg nysgjerrige og kritiske til mediebildet.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Barnehagen skal gi barn mulighet til å oppleve kunst og kultur og til selv å uttrykke seg estetisk. Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk skal barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon.

Gjennom arbeid med kunst og kultur skal barnehagen bidra til at barna blant annet styrker sin kulturelle identitet og personlige uttrykk og tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. Barn skal få muligheten til å oppleve kunst og kultur, og selv uttrykke seg estetisk. Dette innebærer alt fra billedkunst til musikk, drama, litteratur og film, design mm.

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Barna skal bli godt kjent med språket sitt, videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd. Varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Barnehagen skal bidra til at barna blant annet videreutvikler sin begrepsforståelse, få et positivt forhold til språk og tekst, bruker språket til å løse konflikter og skape positive relasjoner i lek og annet samvær.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på, og preger verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Respekt for menneskeverd og natur, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet er verdier som kommer til uttrykk mange religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Å utvikle toleranse, respekt og interesse for hverandre er en viktig del av dette fagområdet. I barnehagen må det gis rom og anledning til undring, tenkning, samtaler og fortellinger rundt grunnleggende spørsmål. Barna skal også tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier, utvikle toleranse og respekt for hverandres bakgrunn, uansett religiøs eller livssynsmessig tilhørighet.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Barnehagen skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, landskap, årstider og vær. Det er et mål at barna skal få en begynnende forståelse for naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom menneske og natur.

Gjennom arbeid med fagområde skal barnehagen bidra til at barn opplever naturen, glede over å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen.

ANTALL, ROM OG FORM

Barn er tidlig opptatt av tall og telling. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse.

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna blant annet opplever glede over å utforske og leke med tall og former, tegner seg gode og anvendbare matematiske begreper, erfarer, utforsker og leker med form og mønster, plassering mm.

Personalet må legge til rette for at barna har tilgang til og tar i bruk ulike typer spill, teknologi, tellemateriell, klosser og formingsmateriell som gir barna erfaring med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning.

